

muligt og søge at komme til en Ordning, der er betryggende og ærefuld for begge Lande.

Hermed forlader jeg de nordlige Bredder og kommer atter ned til vore hjemlige. Det næste Spørgsmaal, jeg vil beskæftige mig med, er Finanslovens § 23 I. C., Orlogsværftet. Som det vil være de Herrer bekendt, kom ved de store Lønningsloves Vedtagelse for 2 Aar siden Orlogsværftets Haandværkere, Fyrbødere og Værftskorps, altsaa hvad jeg vil kalde Orlogsværftets Tjenestemænd, ikke med. Medens Statsbane-, Post- og Telegraffolkene, kort sagt alle Tjenestemænd under de forskellige civile Etater, ja selv under Marinen alle de ved Fyr- og Vagervæsenet ansatte fik en betydelig og forsvarlig Lønningsforbedring, fik Orlogsværftets Tjenestemænd intet. Ganske vist fik de Tillæget for 8 og 16 Aars Tjenestetid forhøjet fra 30 og 50 til henholdsvis 96 og 192 Kr., men da man samtidig strøg Uniformsgodtgørelsen, blev det for mange af dem i Virkeligheden ingen Lønningsforhøjelse, ja for dem, som ikke havde tjent 8 Aar, endog en Nedgang i Indtægterne.

Orlogsværftets Mandskab er lønnet efter Loven af 1868. I Loven stod der, at saafremt der ikke kom nogen Forbedring af Lønningerne inden 1872—73, skulde Loven tages op til Revision hvert Aar, indtil der kom et nyt Lønningsregulativ. Der er ikke kommet nogen ny Lønningslov siden den Tid. Ved stykkevise Reformere ere Lønningerne ganske vist blevne noget forbedrede, og for nogle Aar siden bleve alle de smaa Tillæg, de havde faaet, slaaede sammen til eet Tillæg, som saa blev pensionsgivende. Men de staa endnu saa langt under, hvad andre statsansatte Tjenestemænd have, at man virkelig kan sige, at de ere forurettede. Dertil kommer, at til mange af de civile Tjenestemænds Arbejde fordres der slet ingen Foruddannelse, men af Orlogsværftets Haandværkere kræves der en betydelig Foruddannelse. De have en Læretid paa over 5 Aar, de skulle alle gennemgaa Teknisk Skole. Nogle af vore dygtigste Haandværkere findes derude — jeg skal blot lige nævne Mekanikerne under Søminekorpset og Artillerikorpset, Folk, som maa have en meget lang Uddannelse, før de naa den Fuldkommenhed, de besidde. Særlig uretfærdig er Klasse-

inddelingen. Medens alle andre Tjenestemænds Løn stiger efter Tjenestetid, for Øjeblikket vistnok efter 3, 6, 9 og 12 Aar, ere Orlogsværftets Haandværkere med Hensyn til Stigning delte i 3 Klasser, og da det afhænger af Dødsfald eller Udtrædelser, kan der somme Tider gaa 20 Aar, inden en Tjenestemand kommer op i øverste Klasse.

Man har indvendt, at Orlogsværftets Tjenestemænd ikke kunne sammenlignes med andre Etaters Tjenestemænd, at de ikke i den Forstand vare Statsfunktionærer, men de vare Haandværkere og maatte sammenlignes med Arbejdere i den private Industri. Jeg kan ikke være enig heri. Det maa erindres, for det første, at Orlogsværftets Tjenestemænd maa aflægge Troskabsed, ere bundne ved Aarskontrakter, kunne udkommanderes og kunne i Aarevis være langt borte fra deres Hjem, de kunne beordres til Arbejde hvor som helst, og de ere undergivne den militære Retspleje.

Der er ingen Tvivl om, at alle disse Ting ere betydelige Indskrænkninger i den personlige Frihed, men Staten staaer sig derved. Men skulde de være underkastede saadanne Indskrænkninger i deres personlige Frihed, maa de ogsaa kunne forlange at være bedre stillede end den civile Arbejder og i alt Fald lige saa godt stillede som de Tjenestemænd i de andre Etater, som ikke nær have saadanne Indskrænkninger i deres personlige Frihed. Med Hensyn til deres Lønninger skal jeg bemærke, at det højeste, en Haandværker paa Værftet kan stige til efter 20 Aars Tjeneste, er 1,286 Kr. i første Klasse og 1,225 Kr. i anden Klasse. Fyrbødere kunne stige til 1,180 Kr. og Værftsarbejdere til 1,104 Kr. efter 16—20 Aars Tjeneste. Desuden have de ganske vist billig Bolig, som det hedder, og fri Læge og Medicin. Med Hensyn til den billige Bolig skal jeg dog sige, at det er et Spørgsmaal, om den er saa billig. Som det ærede Medlem fra Saksjøbing (Rørdam) i Gaar gjorde opmærksom paa, bo de i Nyboder, og de Huse, der ikke ere nybyggede, de saakaldte grundforbedrede Huse, ere saa daarlige og tarvelige, at hvis de ikke tilfældigvis ikke sorterere under Københavns Sundhedskommission, vilde de blive forbudte som Boliger for Mennesker af den. Jeg